

Popis je interna publikacija Zavoda iako je skromna po opremi, zato po sadržaju nesumnjivo predstavlja jedno od najznačajnijih dokumentarnih djela i publikacija posljednjih decenija u Vojvodini. Ova publikacija je finalni produkt jednog sistematskog naučno-istraživačkog rada na valorizaciji i registraciji kulturne baštine Vojvodine koja je istovremeno i legitimacija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Vojvodine u Novom Sadu.

A. Bauer

Z b i r k a v o d n i k o v
KULTURNI IN NARAVNI SPOMENIKI SLOVENIJE

Već nekoliko godina unatrag izdaje Zavod SR Slovenije za spomeniško varstvo - Republički zavod za zaštitu spomenika kulture Slovenije - u Ljubljani seriju vodiča u kojima su monografski obrađeni i prikazani pojedini spomenici kulture i prirode i pojedini muzeji. Radi se uglavnom o muzejski korištenim spomenicima o kojima je dan za široki zainteresirani krug posjetilaca stručni ali popularno pisani prikaz o historijatu i historijskom značenju dotičnog objekta, o stilskim karakteristikama i umjetničkim detaljima sa ocjenom spomeničke vrijednosti dotičnog spomenika kulture.

Vodiči su džepnog formata, opsega cca 30-40 strana sa vrlo bogatim priložima ilustracija, redovito i ilustracije u boji.

Do sada izašlo je više od 50 svezaka od kojih su nam samo neki pristupačni. Od ovih ističemo *V e l e n j s k i g r a d*, srednjovjekovna utvrda sa monumentalnim dogradnjama - "Šempeter", rimski arheološki lokalitet, nekropola, obnovljena i rekonstruirana nakon obavljenih iskapanja - "Žička kartuzija", konzervirane ruševine nekad značajnog srednjovjekovnog objekta - "Prešernov muzej u Kranju", vodič po memorijalnom muzeju sa prilogom ocjene Prešerna i njegovog doprinosa razvoju slovenske kulture - "Semeniška knjižnica", koja je slavila 250-godišnjicu svog postojanja u bogatoj baroknoj opremi. Najstarija sačuvana javna znanstvena knjižnica u Ljubljani. - "Muzej slovenskih izgnancev u Brestanici", nedaleko Krškog, nekad samostan trapista, za vrijeme prošlog rata svjedok teških tragičnih momenata slovenskog naroda. - "Botanički vrt", historijski prikaz i vodič po Botaničkom vrtu koji je zavod Univerzite-ta u Ljubljani. - "Hrastovlje", spomenik u slovenskom dijelu Istre u kojem je među najmarkantnijim detaljima fresaka Mrtvački ples - "Brežice", barokni dvorac u kojem je Zavičajni muzej Brežice.

Rezimirajući ove popularne priručnike, od kojih je veći dio prvo izdanje već rasprodano, moramo naglasiti vanredno značenje ovih popularnih i masovno traženih vodiča. Cijena se kreće između 2.- i 8.- dinara po svesku pa je tako pristupačna

KEINE ANKLEBEN VERBOTEN!
STADT FRANKFURT/M.

Mikromegast
Scheingastarbeiter!!!
Gastarbeiter muss XAMPELREIBER

Isidorer Baum
PLAKATE ANKLEBEN VERBOTEN
STADT FRANKFURT/M.

svakom posjetioocu spomenika. Osim toga i vanredno ukusna i atraktivna uprema svakog sveska je i po tome privlačna za posjetioce.

Rezultati ove serije vodiča i prijem kod široke publike zaslužuju da se na ove publikacije Zavoda za spomeniško varstvo Slovenije upozori sve muzeje i zavode za zaštitu spomenika kulture i prirode da se ovim iskustvom koriste. Bilo bi za pozdraviti, kada bi se u istoj formi i opremi prišlo obradi spomenika kulture i prirode, memorijala, muzeja i muzejskih zbirki u svim našim republikama i pokrajinama da na taj način možemo skupiti prikaz naše kulturne baštine i dati dokumentaciju o našoj kulturnoj prošlosti.

A.B.

PRIRUČNICI ZA UPOZNAVANJE ZAVIČAJA

U izdanju "Školske knjige" izlazi serija izdanja u vrlo lijepoj i bogatoj opremi sa znatnim brojem ilustracija. Svaki svezak posvećen je jednom određenom gradu i njegovoj okolici. Do sada su izašli svesci posvećeni gradovima: Varaždin, Zagreb, Osijek, Rijeka, Gospić, Sisak, Karlovac, Bjelovar i Krapina.

Konceptcija ovog izdanja ograničena je u prvom redu na priručnik za učenike osnovnih škola u kojima je predmet nastave "u p o z n a v a n j e z a v i č a j a". Ovoj svrsi namijenjen je i sadržaj svezaka u kojima je obrađen "položaj i lica zavičaja", grad i veća naselja u okolici sa svojim karakteristikama, spomenicima, prirodnim ljepotama i privredom. Posebno poglavlje svakog sveska je pregled značajnih historijskih zbivanja i događaja na području kojega obrađuje dotični svezak. Na ovaj pasus nadovezuje se prikaz "znameniti ljudi dotičnog grada i okolnih krajeva".

Većina ovih svezaka rađena je u neposrednoj suradnji sa muzejima na području općine, odnosno grada pod kojim imenom je svezak publiciran. Veći dio do sada štampanih svezaka je već i rasprodan i sprema se drugo izdanje ovih svezaka sa eventualnim dopunama.

Stoga ovu seriju izdanja "Školska knjiga" nastavlja vrlo intenzivno jer se do sada pokazala ne samo opravdanost nego i akutna potreba ovakovih priručnika. Svaki svezak obuhvaća oko 50-60 strana formata A4 sa tekstom i ilustracijama u tekstu.

Kako su za ove publikacije muzeji neposredno zainteresirani i u koliko žele inicirati takovo izdanje za svoje područje mogu se direktno javiti redakciji, Masarykova 28. Svaka inicijativa biti će pozdravljena.